

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

3. september 2021

Besvarelse af spørgsmål 12 ad B 125 stillet af udvalget den 23. august 2021 efter ønske fra Anne Honoré Østergaard (V).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

I svar på B 125 - spm. 7 af 12. august skriver ministeren, at udkastet til beretning »vil risikere at fratage ansvar for produkter fra sælgere/fabrikanter for at pålægge dette på platformene«. Dette undrer spørgeren, idet udkastet til beretning ikke lægger op til at fratage sælgere/fabrikanter i tredjelande det ansvar, som de har efter produktsikkerhedslovgivningen. Dette fabrikantansvar behandles slet ikke i udkastet til beretning. Udkastet drejer sig udelukkende om det ansvar, som online-markedspladserne har/ikke har. I dag har de fysiske importører allerede et importøransvar, når de bringer varer fra tredjelande til salg i EU. Men det betyder ikke, at fabrikanter, der sælger produkter til disse importører, fratages deres ansvar som fabrikanter. Fabrikantansvaret er det strengeste ansvar i produktsikkerhedslovgivningen. Alt dette fremgår af både den generelle og harmoniserede produktsikkerhedslovgivning (GPSD og NLF), som for størstedelens vedkommende ligger under erhvervsministerens ressort. I praksis har en importør derfor også mulighed for at søge erstatning hos sin leverandør/produktets fabrikant, hvis den solgte vare er ulovlig eller farlig. Den samme mulighed vil en onlinemarkedsplads, der blev stillet til regnskab for et ulovligt eller farligt produkt som »digital importør«, naturligvis have.

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Med denne opklaring bedes ministeren svare på;

- om svaret er udtryk for, at ministeren mener, at det er et problem, hvis onlinemarkedspladserne (også) skal tage ansvar for sikkerheden af de produkter, de lader tredjelandssælgere sælge til europæiske forbrugere fra deres platform?

Hvis svaret er ja, mener ministeren så, det er et problem, at danske og europæiske importører og detailhandlere, der sælger produkter fra fabrikanter i tredjelande gennem deres netbutikker skal tage ansvar over for forbrugere og myndigheder for de produkter, som kommer fra deres leverandører i tredjelande, når de har status som importør eller distributør efter produktsikkerhedslovgivningen?

- om ministeren mener, at det er hensigtsmæssigt, at alle europæiske onlinedetailkæder med leverandører fra tredjelande, der i dag agerer som importører og distributører med det ansvar, der følger med, i stedet kan ind-

rette sig som onlinemarkedsplads, hvor de giver deres leverandører fra tredjelande adgang til at indgå aftaler direkte med de danske og europæiske forbrugere, for dermed at slippe for det ansvar, de i dag har efter produktsikkerhedslovgivningen, når de agerer som importører og distributører, og sælger produkter gennem deres webshop?

Svar:

Jeg kan indledningsvist oplyse, at helt grundlæggende adskiller digitale platforme sig fra online detailkæder ved, at de formidler information og faciliterer kontakt mellem brugere, fx sælgere og købere eller værter og gæster. Nogle platforme indeholder information om udvalg og priser m.v.

Formålet med DSA'en er ikke at regulere online detailkæder, men derimod at regulere platformenes kerneaktiviteter i form af formidling af information og facilitering af kontakt mellem brugerne af platformen, eksempelvis en sælgende erhvervsdrivende og en forbruger. DSA'en har således blandt andet til formål at regulere ansvaret for de informationer, som videreformidles på platformen. Det gælder eksempelvis forpligtelser til at nedtage information om ulovlige produkter.

For digitale platforme gælder derfor i udgangspunktet andre regler og krav, end de der gælder for online detailkæder, der sælger produkter fra fabrikanter direkte gennem deres netbutikker. Såfremt en online detailkæde indretter sig som en onlinemarkedsplads, vil det således være forskellige regelsæt og krav, der finder anvendelse. I nogle tilfælde har den erhvervsdrivende bag den digitale platform dog også andre roller. Det kan fx være, at den erhvervsdrivende bag platformen også selv agerer som sælger eller importør. Det gælder fx for en platform som Amazon, der både gør det muligt for forbrugerne at købe varer fra andre sælgere direkte på platformen, tilbyder håndterings- og logistikydelser til tredjeparts-sælgere, og for visse varegrupper også selv sælger produkter direkte til forbrugerne.

En erhvervsdrivende, der både driver en digital platform, agerer som online sælger eller selv producerer eller importerer varer skal leve op til forskellige regelsæt afhængig af den konkrete aktivitet. DSA regulerer virksomhedens forpligtelser i forhold til platformsaktiviteterne, herunder nedtagning af information. DSA'en regulerer derimod ikke det produktansvar eller det civile ansvar, der påhviler producenter, importører eller sælgere af et produkt. Dette ansvar reguleres i stedet gennem produktsikkerhedsloven eller købeloven.

I forbindelse med forhandlingerne af Digital Services Act, lægger regeringen stor vægt på, at online markedspladser, der har til formål at formidle salg af produkter, pålægges at leve op til de forbrugerbeskyttende regler, herunder produktsikkerhed, markedsføringsregler, produktansvar samt reglerne i købe- og produktansvarsloven, hvis det efter en samlet

vurdering ikke fremgår helt tydeligt for en gennemsnitlig forbruger, at denne ikke handler med platformen selv. En online markedsplads, der for den gennemsnitlige forbruger fremstår som en online webshop ved fx at involvere sig i logistik, afsætning, markedsføring m.v. i forhold til de solgte produkter, skal derfor have et større ansvar end den platform, der alene formidler kontakt mellem en køber og en sælger og hvor det er tydeligt for forbrugeren. Her arbejder regeringen ligeledes for, at der altid bør være en aktør at stille til ansvar. Dvs. såfremt hverken sælgeren eller platformen kan pålægges ansvaret for et ulovligt produkt, vil det slutteligt kunne pålægges platformen.

Regeringen lægger i forhandlingerne endvidere vægt på at styrke nedtagningen af ulovlige produkter på de store online markedspladser. Når en stor platform er blevet gjort opmærksom på et ulovligt produkt, bør der pålægges krav om at nedtage indholdet hurtigst muligt og fjerne det farlige produkt fra hele platformen. I denne forbindelse lægger regeringen vægt på, at de største platforme pålægges krav om at sikre, at nedtaget indhold, der allerede er vurderet ulovligt, forbliver nedtaget. Det vil sige, at platformene skal sørge for, at når et farligt produkt er fjernet én gang fra platformen, så bliver det ikke senere sat til salg igen.

En ansvarlig platformsøkonomi må forudsætte, at danske og europæiske forbrugere kan gøre deres rettigheder gældende, uanset om de handler online eller offline, køber produkter på en platform fra en dansk sælger eller en sælger uden for EU. Derfor lægger regeringen i forhandlingerne også stor vægt på, at formidlingstjenester, der er etableret i tredjelande, men retter deres tjeneste mod EU, også omfattes af forslaget til Digital Services Act samt at handelsplatforme skal have kendskab til identiteten af sælgerne på deres platforme. Det er vigtigt for både forbrugersikkerheden og for at sikre lige konkurrencevilkår for de virksomheder, der overholder reglerne.

I forhold til de europæiske produktansvarsregler, har regeringen arbejdet for at give kontrolmyndighederne flere muligheder for styrke produktsikkerheden. Med lov om produkter og markedsovervågning (produktloven), som blev vedtaget sidste år, har de danske kontrolmyndigheder fået flere muligheder for gribe ind overfor online salg af ulovlige produkter. Alle produkter, der markedsføres overfor danske forbrugere, skal til enhver tid leve op til gældende europæiske og danske regler om produktsikkerhed. Loven gennemfører EU's forordning om markedsovervågning, men går på nogle områder længere end forordningen.

Når Sikkerhedsstyrelsen og andre kontrolmyndigheder får kendskab til, at der bliver markedsført farlige produkter på en onlineplatform på det danske marked, vil den kunne påbyde den pågældende platform at stoppe salget. Hvis onlineplatformen ikke efterkommer et sådan påbud eller gen-

tagne gange formidler salg af produkter, der udgør en alvorlig risiko, kan kontrolmyndigheden indbringe sagen for domstolene med henblik på at få iværksat en blokering af den pågældende platform.

Derudover stiller markedsovervågningsforordningen også krav om, at sælgere uden for EU, der ønsker at sælge produkter til eksempelvis danske forbrugere, skal have en bemyndiget repræsentant i EU, som myndighederne kan rette henvendelse til i tilfælde af ulovligheder.

Sikkerhedsstyrelsen har stået for udviklingen af et nyt, digitalt screeningsværktøj, AIME, der via bl.a. kunstig intelligens kan gennemsøge nettet for farlige og ulovlige produkter. Sideløbende med idriftsættelsen af AIME arbejder Sikkerhedsstyrelsen på at udbrede værktøjet til resten af EU i samarbejde med Europa-Kommissionen. Målet er at give myndighederne flere muligheder for at gribe ind over for online salg af ulovlig og farlige produkter.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup